

Dosarul nr. 2ra-635/23
2-21075396-01-2ra-27042023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. N. Bondarenco, E. Dvurecenshii, S. Pilipenco)

Î N C H E I E R E

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ghețivu împotriva S.A. „Apă-Canal Cahul”, Consiliul de Administrare S.A. „Apă-Canal Cahul” cu privire la anularea ordinului, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins apelul depus de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 20 mai 2021, Gheorghe Ghețivu a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „Apă-Canal Cahul”, Consiliul de Administrare S.A. „Apă-Canal Cahul” cu privire la anularea ordinului, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin ordinul nr. 21 din 20 martie 2012, a fost numit în funcția de inginer șef al ÎM „Apă-Canal Cahul”, iar prin ordinul nr. *** din august ***, a fost numit în funcția de administrator interimar al ÎM „Apă-Canal Cahul”.

A menționat că, prin decizia nr.8/13(13/13)-XXV din 10 noiembrie 2016, ÎM „Apă-Canal Cahul” a fost reorganizată în S.A. „Apă-Canal Cahul”, iar conform deciziei nr.7/29(21/29)-XXV din 05 octombrie 2017 a Consiliului municipal Cahul, a fost creată o comisie de concurs și a fost anunțat concurs pentru ocuparea postului de administrator S.A. „Apă-Canal Cahul” în decurs de 30 de zile. Concursul s-a desfășurat în mai multe etape: 03 noiembrie 2017 și 07 noiembrie 2017.

În rezultatul concursului, câștigătorul a devenit Ghețivu Gheorghe, respectiv, la data de 14 noiembrie 2017, între Consiliul Administrativ și S.A. „Apă-Canal Cahul”, pe de o parte și Ghețivu Gheorghe, pe de altă parte, a fost încheiat contractul individual de muncă în funcție de administrator S.A. „Apă-Canal Cahul”.

Reclamantul a invocat că, potrivit p.7.4 al contractului individual de muncă din ***, la eliberarea din funcție a administratorului, Consiliul se obligă să asigure acestuia un loc de muncă în cadrul societății într-o altă funcție, pe o perioadă de cel puțin un an de zile și să-i acorde o indemnizație în mărime de șase salarii medii lunare.

Totodată, prin hotărârea din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, au fost anulate rezultatele de desfășurare a concursului, a fost anulată hotărârea Consiliului Administrativ S.A. „Apă-Canal Cahul” cu privire la aprobarea rezultatelor concursului din 03 noiembrie 2017 și 07 noiembrie 2017, s-a anulat contractul de administrare din ***** încheiat între S.A. „Apă-Canal Cahul” și Gheorghe Ghețivu.

La 19 martie 2021, Consiliul Administrativ S.A. „Apă-Canal Cahul”, în baza hotărârii din 09 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, Dionis Guglea a fost numit ca director interimar S.A. „Apă-Canal Cahul” din 22 martie 2021 până la desfășurarea concursului de a ocupa funcția de director, iar prin ordinul nr. *** din *** ***, administratorul S.A. „Apă-Canal Cahul” l-a eliberat pe Ghețivu Gheorghe la 23 martie 2021, înmânând acestuia copia ordinului de eliberare din funcție.

Drept urmare, reclamantul a opinat că, hotărârea din 19 martie 2021 a Consiliului Administrativ S.A. „Apă-Canal Cahul” de numire în funcția de director interimar S.A. „Apă-Canal Cahul” a membrului Consiliului Administrativ S.A. „Apă-Canal Cahul”, Dionis Guglea din 22 martie 2021 și ordinul nr. *** din *** *** a directorului interimar S.A. „Apă-Canal Cahul” de eliberare din funcție a lui Gheorghhe Ghețivu ca director S.A. „Apă-Canal Cahul” din 22 martie 2021, sunt ilegale.

A specificat că, până la desfășurarea concursului pentru funcția de director S.A. „Apă-Canal Cahul”, a lucrat la întreprinderea menționată ca inginer, în baza ordinului nr. *** din *** ***, iar din 18 august 2014 a fost numit director interimar al S.A. „Apă-Canal Cahul”, însă, chiar dacă prin hotărârea din 31 decembrie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, contractul individual de muncă din *** ***, încheiat în baza concursului pentru funcția de director al S.A. „Apă-Canal Cahul”, rezultatele căruia au fost anulate, el a rămas în funcția de director interimar al S.A. „Apă-Canal Cahul”, conform ordinului nr. *** din *** ***, care nu a fost anulat. Respectiv, Consiliul de administrație nu avea motive să numească un membru al Consiliului de administrație, pe Dionis Guglea, în această funcție, prin ce se demonstrează părtinirea interesului în numirea acestuia în funcția de director interimar.

În acest sens, a punctat că, stabilirea invalidității unui contract individual de muncă în ansamblu sau a dispozițiilor sale individuale nu împiedică dreptul angajatului de a cere restabilirea drepturilor sale legale înainte ca contractul sau anumite condiții contractuale ale contractului individual de muncă să fie declarate nule.

Așadar, reclamantul a susținut că, este în drept de a cere repunerea sa în funcția anterioară, în conformitate cu ordinul nr. *** din *** *** și a normelor stipulate în legislația muncii.

În opinia reclamantului, contractul individual de muncă din *** ** a fost reziliat nu din vina sa, ci din vina și incompetența organelor care au aprobat regulamentul concursului pentru funcția de director al S.A. „Apă-Canal Cahul”, precum și numirea unei comisii incompetente pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru funcția de director al S.A. „Apă Canal Cahul”.

A comunicat că, nu a fost avertizat în scris sau verbal cu privire la încetarea contractului individual de muncă din data de **** **, care conform p.7.4. al contractului individual de muncă din **** **, la eliberarea din funcție a administratorului, Consiliul era obligat să asigure acestuia un loc de muncă în cadrul societății într-o altă funcție, pe o perioadă de cel puțin un an de zile și să-i acorde o indemnizație în mărime de șase salarii medii lunare. Totodată, cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral este stabilit de instanță, ținând cont de acțiunile angajatorului și de suferința morală a angajatului, astfel, valoarea compensației nu trebuie să fie mai mică decât salariul mediu lunar al angajatului, care este de 23 739 de lei, salariul pentru cele trei luni anterioare concedierii a constituit suma de 71 216,77 lei.

A menționat că, potrivit pct. 7.4. din contractul individual de muncă din 14 noiembrie 2017, care a fost declarat nul de către instanță, nu din culpa sa, ci din culpa Consiliului administrativ al S.A. „Apă-Canal Cahul”, prin care a fost obligat să-i ofere un alt loc de muncă în decurs de un an sau să-i plătească șase salarii în valoare de 142 434 lei, conform calcului: 23 739 lei X 6 luni.

Reclamantul a solicitat anularea ordinului nr. **** din **** ** emis de directorul interimar al S.A. „Apă-Canal Cahul” și repunerea în funcție, încasarea de la S.A. „Apă-Canal Cahul” a salariului pentru perioada absenței forțate din 22 martie 2021 până în ziua reintegrării în calitate de director interimar al S.A. „Apă-Canal Cahul”, încasarea salariului mediu lunar pe o lună în valoare de 23 739 lei, cu executare imediată, încasarea de la S.A. „Apă-Canal Cahul” a prejudiciului moral în valoare de 71 217 de lei, încasarea de la S.A. „Apă-Canal Cahul” a sumei de 142 434 de lei, în conformitate cu pct. 7.4. din contractul individual de muncă din **** **, în cuantum de șase salarii medii lunare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat și pentru servicii juridice în valoare de 6 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată de Gheorghe Ghețivu.

La 06 decembrie 2021, Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, a depus apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiuni.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Cahul a notat că, având la bază hotărârea din 31 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și decizia 09 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a anulat contractul de administrare din **** **, Consiliul de administrație în calitate de organ colegial și angajator a emis Procesul-verbal nr. **** din **** ** de eliberare din funcție a lui Gheorghe Ghețivu.

Instanța de apel a relevat că, constatarea nulității unui contract individual de muncă, la caz contractul de administrare din *****, nu duce la repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului respectiv. Contractul de muncă anulat de instanța de judecată se consideră anulat din momentul rămânerii definitive a deciziei din 09 martie 2021 a Curții de Apel Cahul și anulara respectivă se extinde doar pentru viitor, de la 09 martie 2021, raporturile de muncă încetând nu din momentul încheierii contractului, ci din momentul anulării de instanța de judecată.

Curtea de Apel Cahul a stabilit că, reclamantul prin acțiunea înaintată contestă în exclusivitate ordinul nr. 18 din 22 martie 2021 de eliberare a lui Ghețivu Gheorghe din funcția de director, însă, acest ordin se întemeiază pe procesul-verbal nr.4 din 19 aprilie 2021 prin care Consiliul de administrație în calitate de organ colegial și angajator dispune eliberarea din funcție a reclamantului.

Instanța de apel a reiterat că, Gheorghe Ghețivu a contestat ordinul nr. **** din ****, fără a contesta și procesul-verbal nr. **** din **** emis de Consiliul de administrație al S.A. „Apă-Canal Cahul” și nu a ținut cont de art.64 alin.(7) al Legii nr.1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, potrivit căreia împuternicirile consiliului societății nu pot fi delegate altei persoane. Astfel, activând în calitate de director interimar o perioadă îndelungată de timp, reclamantul nu avea cum să nu cunoască că desemnarea în funcție și eliberarea din funcție este competența exclusivă a Consiliului de administrație, iar ordinul nr. **** din **** a fost emis doar în scop organizatoric pentru a calcula concediul de odihnă de 35 zile și în esență nu produce nici un efect juridic sub aspectul eliberării din funcție, fiind un act accesoriu procesului-verbal nr. 4 din 19 aprilie 2021.

La 07 aprilie 2023, Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, a reiterat temeiurile de fapt și de drept similare celor cuprinse în cererea de apel și în referința depusă asupra cererii de chemare în judecată. Suplimentar, a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului, precum și a săvârșit alte încălcări care au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei și a apreciat arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, dispozitivul deciziei Curții de Apel Cahul a fost pronunțat public la 24 noiembrie 2022.

Decizia motivată din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul a fost notificată avocatului Alexandru Arnaut, la 13 februarie 2023, conform avizului de recepție (vol. I, f.d. 239).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, cererea de recurs a fost depusă la 07 aprilie 2023 (vol. II, f.d.11).

La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expeditat în adresa intimaților copia recursului declarat de către Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, creând astfel participanților la proces condiții egale de cunoaștere modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 07 aprilie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea

admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(1), (2) lit. a),b),c),d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 07 aprilie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a),b),c),d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Ghețivu, reprezentat de avocatul Alexandru Arnaut, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos